

Тема номера: Робота з пам'яттю

РЕДАКЦІЯ VERBUM

22 КВІТНЯ 2020

Шановні читачі! У цьому випуску «Вербуму», який, на жаль, щонайменше на певний час буде останнім, ми вирішили поговорити про те, що робити з пам'яттю, коли вона болісна, незручна чи старанно пошматована роками перекручень і замовчувань. Це всюди складне питання, а надто там, де підручники з історії стають приводами до баталій.

Фото: Hello I'm Nik

Розпочинає випуск Оксана Довгополова текстом про пам'ять, утілену в тому, що нас оточує. Матеріальний світ – це ніколи не *tabula rasa*, якою очі й думки ковзають без асоціацій; навпаки, він повний знаків, що пробуджують почуття і спогади. Контролювати простір означає, зокрема, контролювати пам'ять, а відтак визначати ідентичність людей, які цей простір населяють. І тому таке велике значення мають монументи, назви вулиць і станцій метро, розташування парків і туристичні маршрути.

Ірина Пустиннікова пише про фестивалі як засіб збереження й поширення пам'яті. На перший погляд, середньовічний пікнік чи відтворення козацького табору посеред сучасного міста – це чистісінька забава. Однак завдяки таким забавам люди можуть дізнатися, що їхні міста мали магдебургію й належали до західної цивілізації, козаки носили штані, усе-таки пристосовані до боїв, а галицька армія в сірих одностроях – це не «фашисти», а «наші».

Володимир Мороз придивляється до виникнення унійної Церкви в Україні – історичного сюжету, який то замовчували, то виривали з контексту, то намагалися переінтерпретувати, щоб він уписався в панівний наратив про минуле (щоправда, у процесі гублячи розуміння того, чому цей проєкт узагалі спрацював). Дорога до унії виявилася непростою й повною перепон як із православного, так і з римо-католицького боку – і про них варто пам'ятати, якщо ми хочемо чогось навчитися на майбутнє.

Нарешті, Галина Качур розповідає про несподіваний спосіб роботи з травматичною пам'яттю – словесну рольову гру, учасники якої можуть на кілька вечорів прибрати роль жертв Голокосту або осіб, якимось дотичних до нього. Добровільно перевтілитися на персонажа найстрашніших подій ХХ століття, щоб відчувати біль, стати перед неможливими виборами, спробувати знайти сенс у трагедії – не те, звісно, чого більшість людей чекає від гри. Але це одна з можливостей розповісти історію, яка мусить бути розказана.

Наступного тижня (і ще наступних після нього) на сайті не з'явиться свіжого випуску «Вербуму». Наш журнал – сподіваємося, тимчасово – припиняє публікацію нових текстів, але не зовсім замовкне. Що два тижні під загальною назвою «Історії» ми викладатимемо добірку архівних матеріалів, об'єднаних спільною темою. Є чимала ймовірність, що якісь із них не потрапляли вам на очі, тож залишайтеся з нами.

Warning: count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in
/home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php on line **284**